

Je naaste liefhebben als jezelf – is er een passender tekst op de zgn. Hulpverleningszondag? Matt.22:39

“Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten.” Hoe vaak zouden deze woorden in kerken geklonken hebben? En hoe goed zouden kerken ze verstaan hebben...?

Kijk, dat je God moet liefhebben boven alles – natuurlijk hangen de geboden aan dit eerste en grote gebod. Maar dat je je naaste moet liefhebben als jezelf – hángen de geboden daar nu echt aan, bij ons?

Er komt een wetgeleerde bij Jezus. Niet zomaar een Schriftgeleerde, maar echt een jurist. Iemand die zo fijntjes tegen je kan zeggen dat je je wel aan de tékst moet houden. Spannend, als deze man vraagt naar hét gebod. Zal het hem lukken om Jezus onderuit te halen? Want als Jezus het enig juiste antwoord gaat geven: Gód op de eerste plaats – dan is eens en voor altijd duidelijk dat Jézus dus niet aanbidden hoeft te worden.

God liefhebben – ja zeg, Jezus geeft het correcte antwoord! Dit is het eerste en grote gebod. Maar dan in één adem door, het twééde daaraan gelijk is: je naaste liefhebben als jezelf.

Wiskundig en juridisch gezien kan dit niet. En wie wordt er nu ontmaskerd? Jezus? Of toch de wetgeleerde?

De geestelijke leiders van Israël willen het alléén maar over Gód hebben. Dat maakt ze ontzettend orthodox. Wat Jezus nu doet is deze torenhoge vroomheid onderuit halen.

In Jezus ontmoet je God en mens.

Het gebod van naastenliefde is niet nieuw: dat mocht Mozes al doorgeven (Leviticus 19). Maar dat Jezus er een hoofdgebod van maakt, dat is nieuw.

De wetgeleerde vindt dat je goed naar de wet moet kijken. Zeker, zegt Jezus, maar doe dat dan ook goed. Als je je nááste vergeet, vergéét je zijn Maker. Als je tegen het tweede gebod zondigt, zondig je tegen het eerste.

Als je de naaste bijvoorbeeld weghaalt uit het gebod om geen vals getuigenis te spreken, dan dreigt dat gebod precies het tegenovergestelde te bereiken van wat het oorspronkelijk bedoelde! Dan gaat het je om een kille waarheid, een dogma, een afspraak - terwijl het God ging om geen vals getuigenis tégen je nááste.

In Mat.23 is Jezus ongewoon scherp tegen deze mensen die zo gefocust raken op de wetten en de wetjes, dat ze straal aan hun naaste voorbij gaan. Ze leggen de mensen een zware last op de schouders en zelf steken ze er geen vinger naar uit (23:4).

Een overspelige vrouw vernederen ze, maar voor zichzelf hebben ze een flitsscheiding mogelijk gemaakt.

Voor jou met je niet heteroseksuele gevoelens is de aangewezen weg dat je alleen blijft, zegt de dominee die een uur later tegen zijn vrouw aan kruipt.

Maar de téksten! De wétten! Néé: de naaste! Lees de teksten vanuit de naaste. Naar de naaste toe.

Aan de liefde tot de naaste hangt de ganse wet. Liefhebben is de vervulling van de wet (Rom.13:8-10).

De Joodse filosoof Emmanuel Levinas zag scherper dan de Joden in de tijd van Jezus, en scherper dan veel christenen, dat de Ander centraal staat.

God liefhebben. En je naaste. Wat een ongelooflijke ruimte geeft Jezus ons ineens! En wat leeft Hij het voor. Hij legt zijn naaste geen lasten op, maar draagt ze zelf, tot het eind.

Maak vooraf een keus uit de onderstaande gesprekspunten. Welke wil je sowieso behandeld hebben?

1. Lees samen nog eens Mat.22:34-40. Welk woord of welk vers komt bij jou het meest naar binnen?
2. Wat gaat er bij jou 'op de kop' als je deze benadering van Jezus zou proberen over te nemen?
3. Waaraan geven kerken volgens jou meestal voorrang: de wet of de naaste?
Hoe probeer je zelf te voorkomen dat je een wetgeleerde wordt? Hoe kan Jezus je daarbij helpen?
4. Voor wie meer wil.
 - a. Kijk eens goed naar Leviticus 19. En neem dan eens mee dat het in Leviticus 18 en 20 gaat over een man die bij een man ligt, zoals je bij een vrouw ligt. Hoe moet je dat zien?
 - b. Lees samen ter aanvulling Bijbelgedeelten als Rom.13:8-10 en 1 Joh.4:20. Weet je er nog meer?

